

Goed samenleven? Spanningen in een veranderende verzorgingsstaat

Femmianne Bredewold

bijzonder hoogleraar Samenleven met Verschil,
Universiteit voor Humanistiek
directeur van het Ben Sajat Centrum

Goed Samenleven? Spanningen in een veranderende verzorgingsstaat

Prof. dr. Femmianne Bredewold

Ben Sajet
centrum

Wat is goed samenleven?

Fotografie: Hapé Smeele, "Met de moed van een ontdekkingsreiziger"

Drie centrale vragen

1. Wat is goed samenleven?
2. Wie bepaalt dat?
3. Wat is de betekenis hiervan voor mensen die afhankelijk zijn van zorg en hun naasten?

Zorgscripts

‘In elke samenleving ontstaat een min of meer gedeeld ‘script’ over wat ‘goede’ zorg is, wie daarvoor verantwoordelijk is en hoe zorgrelaties eruit horen te zien’ (Van Heijst, 2011, p. 16).

Zorgscripts

Periode	Zorgscript
Ca. 1700 - 1875	Liefdadigheidsscript
Ca. 1875 - 1945	Maakbaarheidsscript
Ca. 1945 - 2010	Zorg-als-recht-script
Ca. 2010 - heden	Zorg-als-gedeelde-praktijk-script

Het liefdadigheidsscript

Fotografie: Hapé Smeele, "Een andere werkelijkheid"

Jacopo Bassano, "Lazarus and the Rich Man"

Jean Baptiste Greuze, "The lady of charity"

‘Washington Allston, Christ healing the sick’

Het maakbaarheidsscript

Fotografie: Hapé Smeele, "Een andere werkelijkheid"

Wolf Wolfensberger, *The origin and nature of our institutional models*, 1975

Wolf Wolfensberger, *The origin and nature of our institutional models*, 1975

Wolf Wolfensberger, *The origin and nature of our institutional models*, 1975

Wolf Wolfensberger, *The origin and nature of our institutional models*, 1975

Het recht-op-zorg-script

Fotografie: Hapé Smeele, "Met de moed van een ontdekkingsreiziger"

Het zorg-als-gedeelde-praktijk-script

Fotografie: Hapé Smeele, "Een andere werkelijkheid"

Opvallende patronen in zorgscripts

1. Elk script is een reactie op vorige scripts
2. Vaak radicale koerswijziging
3. Zonder oog voor verworvenheden
4. Bepaalde stemmen weinig gehoord

Morele spanningen en hoe daarin te navigeren

1. Recht - liefdadigheid
2. Individu - gemeenschap

Recht - Liefdadigheid

Fotografie: Hapé Smeele, "Een andere werkelijkheid"

Recht - Liefdadigheid

	Zorg als daad van liefde	Zorg als recht
Kracht	Ruimte voor kwetsbaarheid en afhankelijkheid	Gelijke toegang en verdeling van zorg
Risico	Ongelijke verdeling van zorg	Verlies van menselijkheid

Individu - Gemeenschap

Fotografie: Hapé Smeele, "Met de moed van een ontdekkingsreiziger"

Individu - Gemeenschap

	Gemeenschap	Individu
Kracht	Verbondenheid	Vrijheid
Risico	Conformisme en uitsluiting	Relationele vervreemding

Hedendaagse botsingen

1. Tussen de zorgscripts
2. Tussen diverse betrokkenen

Wat is goed samenleven?

Fotografie: Hapé Smeele, "Met de moed van een ontdekkingsreiziger"

‘Het is nodig om de geschiedenis te kennen om je ervan te bevrijden. Zodat je niet meer aan haar onderworpen bent, zonder dat te weten of haar herhaalt zonder dat te willen.’

(Pierre Bourdieu, 1995)